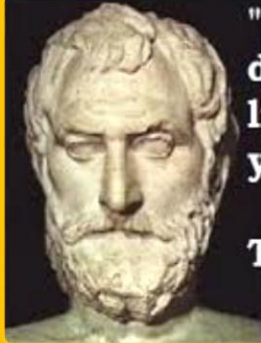

SSLC Class Similar Triangles

ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ

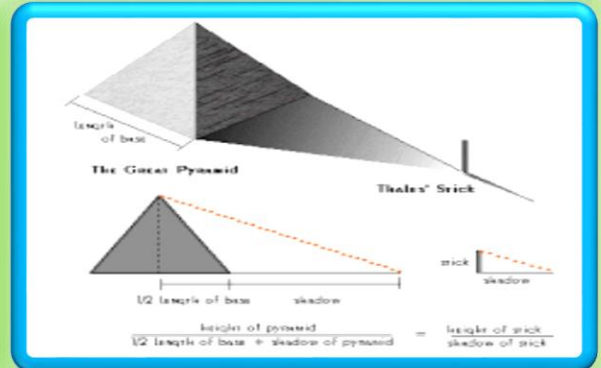
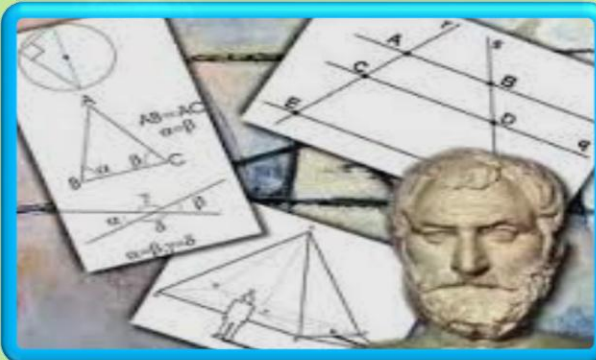
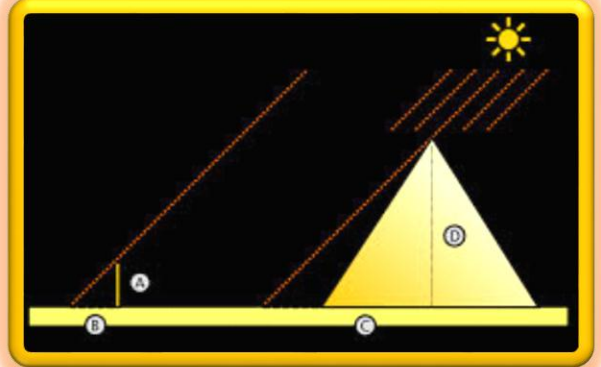
ಸಮರೂಪ

ತ್ರಿಭುಜಗಳು

"The most difficult thing in life is to know yourself."

Thales

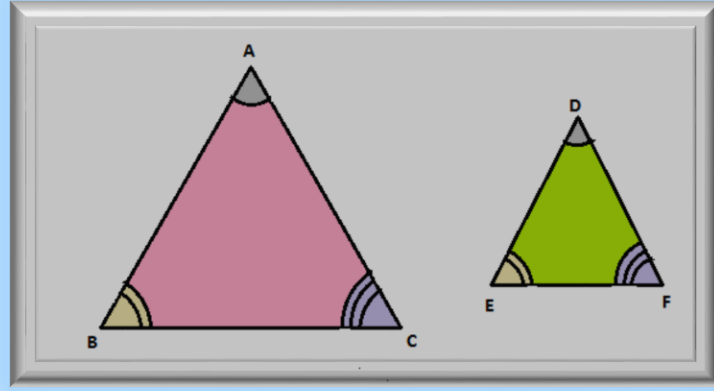

Yakub S.,GHS Nada,Belthangady Taluk, D.K. Ph:9008983286 Email:yhokkila@gmail.com

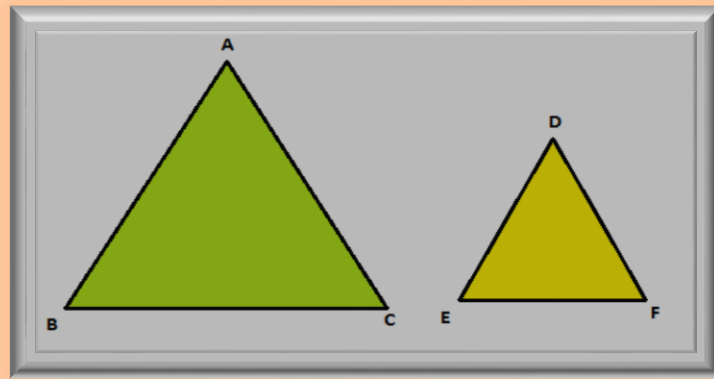
ಅಧ್ಯಾಯ
11

ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳ

- ಎರಡು ತ್ರಿಭುಜಗಳು ಸಮರೂಪಗಳಾಗಿದ್ದರೆ
  - ಅವುಗಳ ಅನುರೂಪ ಕೋನಗಳು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ

- ಅವುಗಳ ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳು ಸಮಾನುಪಾತದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ

$$\frac{AB}{DE} = \frac{AC}{DF} = \frac{BC}{EF}$$

ಮೂಲಸಮಾನುಪಾತತೆಯ ಪ್ರಮೇಯ [ಥೇಲ್ಸ್ ಪ್ರಮೇಯ]

ತ್ರಿಭುಜದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಾಹುವಿಗೆ ಸಮಾಂತರವಾಗಿ ಎಳೆದ ಸರಳರೇಖೆಯು ಉಳಿದೆರಡು ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಸಮಾನುಪಾತದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ.

ದತ್ತ: $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ, $DE \parallel BC$

ಸಾಧನೀಯ: $\frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$

ರಚನೆ: 1. D,E ಮತ್ತು E,B ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ.

2. $EL \perp AB$ ಮತ್ತು $DN \perp AC$ ಎಳೆದಿದೆ.

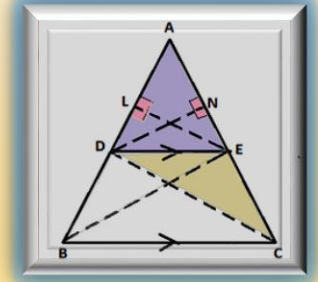
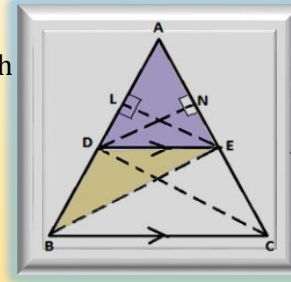
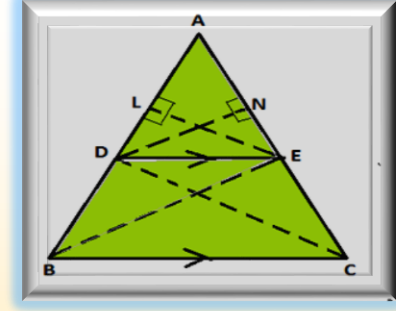
ಸಾಧನೆ: $\frac{\triangle ABC}{\triangle BDE} = \frac{\frac{1}{2} \times AD \times EL}{\frac{1}{2} \times DB \times EL}$ [$\because A = \frac{1}{2} \times b \times h$]

$\frac{\triangle ABC}{\triangle BDE} = \frac{AD}{DB}$

$\frac{\triangle ADE}{\triangle CDE} = \frac{\frac{1}{2} \times AE \times DN}{\frac{1}{2} \times DB \times DN}$ [$\because A = \frac{1}{2} \times b \times h$]

$\frac{\triangle ADE}{\triangle CDE} = \frac{AE}{EC}$

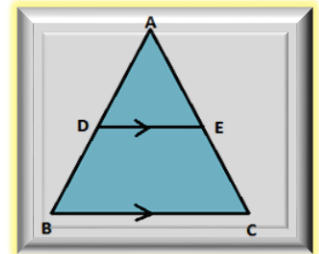
$\therefore \frac{AD}{DB} = \frac{AE}{EC}$ [$\because \triangle BDE \equiv \triangle CDE$]

• ಉಪಪ್ರಮೇಯಗಳು:

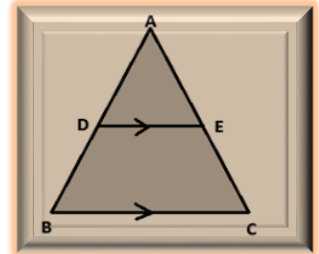
1. $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$,

$$\frac{AB}{DB} = \frac{AC}{EC}$$

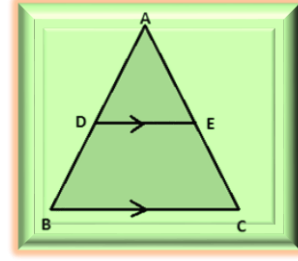
2. $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$,

$$\frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AE}$$

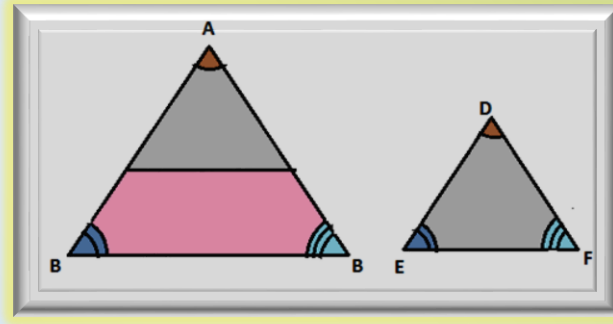
3. ΔABC ಯಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$,

$$\frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AE} = \frac{BC}{DE}$$

ಪ್ರಮೇಯ-1(ಕೋ.ಕೋ.ಸಮರೂಪತೆಯ ನಿರ್ಧಾರಕಗುಣ)

ಎರಡು ತ್ರಿಭುಜಗಳು ಸಮಕೋನೀಯಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವುಗಳ ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳು ಸಮಾನುಪಾತ ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ದತ್ತ: ΔABC ಮತ್ತು ΔDEF ಗಳಲ್ಲಿ

(i). $\angle BAC = \angle EDF$

(ii). $\angle ABC = \angle DEF$

ಸಾಧನೀಯ: $\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF} = \frac{CA}{FD}$

ರಚನೆ: i) $AG = DE$ ಮತ್ತು $AH = DF$ ಆಗುವಂತೆ AB ಯ ಮೇಲೆ G ಮತ್ತು AC ಯ ಮೇಲೆ H ಬಿಂದುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. G ಮತ್ತು H ನ್ನು ಸೇರಿಸಿ.

ಸಾಧನೆ: ΔAGH ಮತ್ತು ΔDEF ಗಳಲ್ಲಿ

$AG = DE$ [$\because$ ರಚನೆ]

$\angle BAC = \angle EDF$ [$\because$ ದತ್ತ]

$AH = DF$ [$\because$ ರಚನೆ]

$\therefore \Delta AGH \equiv \Delta DEF$ [$\because$ ಬಾ.ಕೋ.ಬಾ. ಸಿದ್ಧಾಂತ]

$\therefore \angle AGH = \angle DEF$ [$\because$ ಅನುರೂಪ ಕೋನಗಳು]

ಆದರೆ $\angle ABC = \angle DEF$ [$\because$ ದತ್ತ]

$\Rightarrow \angle AGH = \angle ABC$ [$\because$ ಸ್ವೀಕೃತ ಸಿದ್ಧಾಂತ]

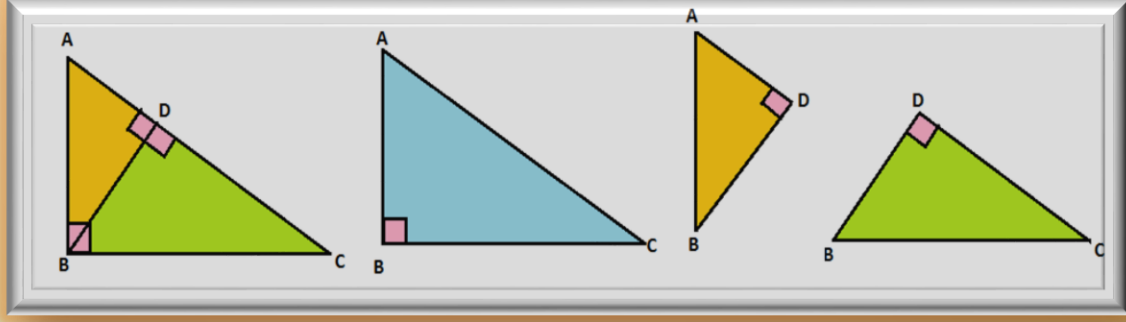
$\therefore GH \parallel BC$

$\therefore \frac{AB}{AG} = \frac{BC}{GH} = \frac{CA}{HA}$ [$\because$ ಥೇಲ್ಸ್ ವಿಲೋಮ ಪ್ರಮೇಯ]

$\therefore \frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF} = \frac{CA}{FD}$ [$\because \Delta AGH \equiv \Delta DEF$]

ಪ್ರಮೇಯ:

ಒಂದು ಲಂಬಕೋನ ತ್ರಿಭುಜದಲ್ಲಿ ಲಂಬಕೋನವಿರುವ ಶೃಂಗದಿಂದ ವಿಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಎಳೆದ ಲಂಬವು ದತ್ತ ತ್ರಿಭುಜವನ್ನು ಎರಡು ಲಂಬಕೋನ ತ್ರಿಭುಜಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ದತ್ತ ತ್ರಿಭುಜಕ್ಕೆ ಸಮರೂಪಿಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ದತ್ತ: ΔABC ಯಲ್ಲಿ, (i) $\angle ABC = 90^\circ$ (ii) $BD \perp AC$

ಸಾಧನೀಯ: (i). $\Delta ADB \sim \Delta ABC$

(ii). $\Delta BDC \sim \Delta ABC$

(iii). $\Delta ADB \sim \Delta BDC$

ಸಾಧನೆ: ΔADB ಮತ್ತು ΔABC ಗಳಲ್ಲಿ,

(i). $\angle ADB = \angle ABC = 90^\circ$ [$\because$ ದತ್ತ]

(ii). $\angle BAD = \angle CAD$ [$\because$ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೋನ]

(iii). $\angle ABD = \angle ACB$ [$\because$ Δ ಮೂರನೇ ಕೋನ]

$\therefore \Delta ADB \sim \Delta ABC$ .....(1) [$\because$ ಸಮಕೋನೀಯ Δ ಗಳು]

ΔBDC ಮತ್ತು ΔABC ಗಳಲ್ಲಿ,

(i). $\angle BDC = \angle ABC = 90^\circ$ [$\because$ ದತ್ತ]

(ii). $\angle BCD = \angle ACB$ [$\because$ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೋನ]

(iii). $\angle DBC = \angle BAC$ [$\because$ Δ ಮೂರನೇ ಕೋನ]

$\therefore \Delta BDC \sim \Delta ABC$ .....(2) [$\because$ ಸಮಕೋನೀಯ Δ ಗಳು]

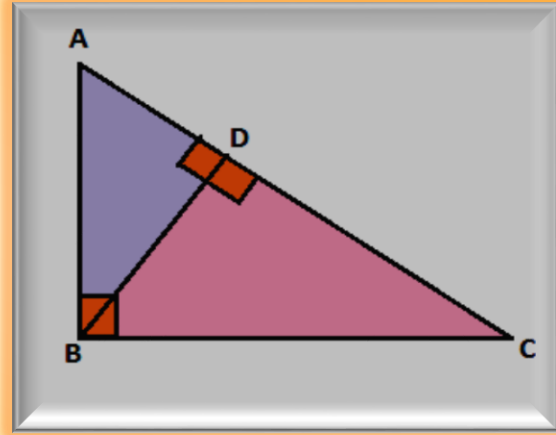
(1) ಮತ್ತು (2) ರಿಂದ

$\Delta ADB \sim \Delta BDC$

ಉಪಪ್ರಮೇಯ - 1 $\triangle ADB \sim \triangle ABC$
 $AB^2 = AC \cdot AD$

ಉಪಪ್ರಮೇಯ - 2 $\triangle BDC \sim \triangle ABC$
 $BC^2 = AC \cdot DC$

ಉಪಪ್ರಮೇಯ - 2 $\triangle ADB \sim \triangle BDC$
 $BD^2 = AD \cdot DC$

ಪ್ರಮೇಯ:

ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳು ಅವುಗಳ ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳ ವರ್ಗಗಳ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ದತ್ತ: $\triangle ABC \sim \triangle DEF$, $\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF} = \frac{CA}{DF}$

ಸಾಧನೀಯ : $\frac{\triangle ABC \text{ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\triangle DEF \text{ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{BC^2}{EF^2}$

ರಚನೆ: $AL \perp BC$ ಮತ್ತು $DM \perp EF$ ರಚಿಸಿ

ಸಾಧನೆ: $\triangle ALB$ ಮತ್ತು $\triangle DME$ ಗಳಲ್ಲಿ,

$\angle ABL = \angle DEM$ [$\because$ ದತ್ತ]

$\angle ALB = \angle DME = 90^\circ$ [$\because$ ರಚನೆ]

$\triangle ALB \sim \triangle DME$ [$\because$ ಕೋ.ಕೋ ನಿ. ಗುಣ]

$\Rightarrow \frac{AL}{DM} = \frac{AB}{DE}$ ಆದರೆ $\frac{BC}{EF} = \frac{AB}{DE}$ [$\because$ ದತ್ತ]

$\therefore \frac{AL}{DM} = \frac{BC}{EF}$ .....(1)

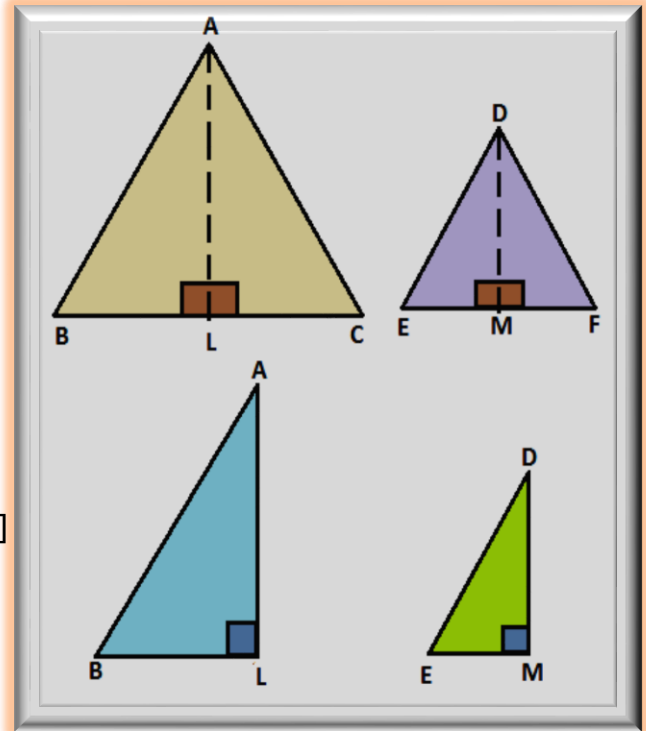
$\frac{\triangle ABC \text{ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\triangle DEF \text{ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{\frac{1}{2} \times BC \times AL}{\frac{1}{2} \times EF \times DM}$

$\Rightarrow \frac{\triangle ABC \text{ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\triangle DEF \text{ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{BC \times AL}{EF \times DM}$ [$\because$ (1)]

$= \frac{BC \times BC}{EF \times EF} = \frac{BC^2}{EF^2}$

ಆದರೆ, $\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF} = \frac{CA}{DF}$ [$\because$ ದತ್ತ]

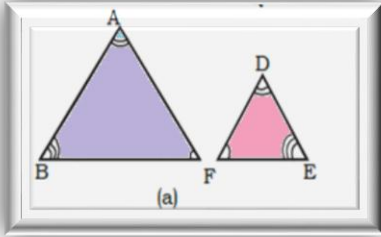
$\therefore \frac{\triangle ABC \text{ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\triangle DEF \text{ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AB^2}{DE^2} = \frac{BC^2}{EF^2} = \frac{CA^2}{DF^2}$

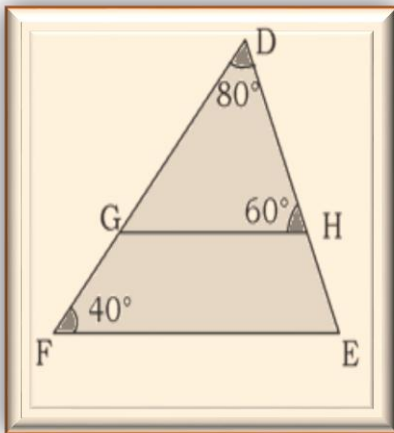
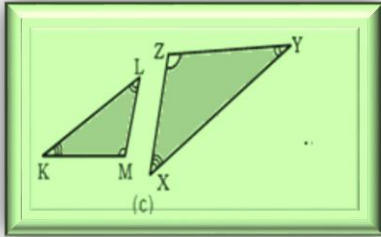
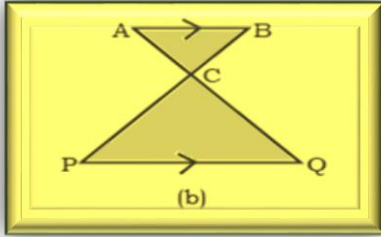
ಅಭ್ಯಾಸ : 11.1

1. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳ ಜೊತೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನುರೂಪ ಶೃಂಗಗಳು, ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಅನುಪಾತಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳು

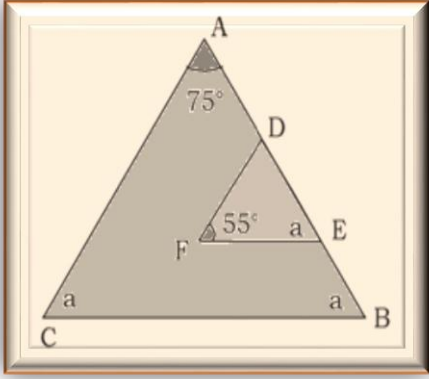

ಅನುರೂಪ ಶೃಂಗಗಳು	ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳು	ಅನುಪಾತ
$A \rightarrow D$ $B \rightarrow E$ $C \rightarrow F$	$AB \rightarrow DE$ $BC \rightarrow EF$ $AC \rightarrow FD$	$\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF}$ $= \frac{AC}{FD}$
$A \rightarrow Q$ $B \rightarrow P$ $C \rightarrow C$	$AB \rightarrow PQ$ $BC \rightarrow PC$ $AC \rightarrow CQ$	$\frac{AB}{PQ} = \frac{BC}{PC}$ $= \frac{AC}{CQ}$
$L \rightarrow Y$ $M \rightarrow Z$ $K \rightarrow X$	$ML \rightarrow YZ$ $MK \rightarrow XZ$ $KL \rightarrow XY$	$\frac{ML}{YZ} = \frac{MK}{XZ}$ $= \frac{KL}{XY}$

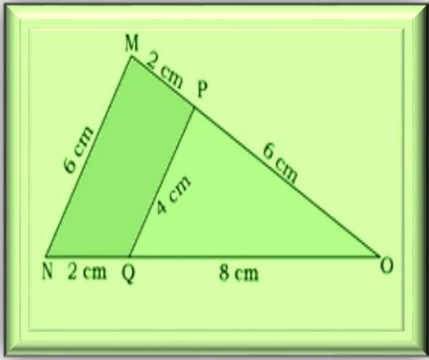

ಪರಿಹಾರ : ΔDGH ದಲ್ಲಿ $\angle G = 180^\circ - (60^\circ + 80^\circ)$
 $= 180^\circ - 140^\circ = 40^\circ$
 ΔDFE ದಲ್ಲಿ $\angle E = 180^\circ - (40^\circ + 80^\circ)$
 $= 180^\circ - 120^\circ = 60^\circ$
 $\angle G = \angle F, \angle D = \angle D, \angle H = \angle E$
 $\therefore \Delta DGH \sim \Delta DFE$

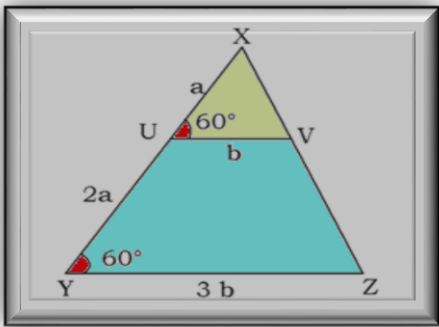
2. ತ್ರಿಭುಜಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಪ್ರತಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ತ್ರಿಭುಜಗಳು ಸಮರೂಪಗಳೇ ? ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ.

ಪರಿಹಾರ : $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ $\angle B = \angle C = a$
 $75^\circ + a + a = 180^\circ$
 $75^\circ + 2a = 180^\circ$
 $2a = 180^\circ - 75^\circ$
 $2a = 105^\circ$
 $a = \frac{105^\circ}{2} = 52.5^\circ$
 $\angle B = \angle C = 52.5^\circ \therefore \angle E = 52.5^\circ$
 $\triangle DFE$ ಯಲ್ಲಿ $\angle D = 180^\circ - (55^\circ + 52.5^\circ)$
 $\angle D = 180^\circ - 107.5^\circ = 72.5^\circ$
 ತ್ರಿಭುಜದ ಅನುರೂಪ ಕೋನಗಳು ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ.
 $\therefore \triangle ABC \sim \triangle DFE$

ಪರಿಹಾರ : $\triangle MON$ ಮತ್ತು $\triangle POQ$ ಗಳಲ್ಲಿ
 $\frac{MO}{PO} = \frac{8}{6} = \frac{4}{3}$
 $\frac{MN}{PQ} = \frac{6}{4} = \frac{3}{2}$
 $\frac{NO}{OQ} = \frac{10}{8} = \frac{5}{4}$
 $\frac{MO}{PO} \neq \frac{MN}{PQ} \neq \frac{NO}{OQ}$
 $\therefore \triangle MON$ ಮತ್ತು $\triangle POQ$ ಗಳು ಸಮರೂಪ
 ತ್ರಿಭುಜಗಳಾಗಿಲ್ಲ

ಪರಿಹಾರ : $\triangle XUV$ ಮತ್ತು $\triangle XYZ$ ಗಳಲ್ಲಿ
 $\angle XUV = \angle XYZ = 60^\circ$
 $\angle X$ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕೋನ
 $\angle XVU = \angle XZY$ [ಅನುರೂಪ ಕೋನಗಳು]
 ತ್ರಿಭುಜಗಳ ಅನುರೂಪ ಕೋನಗಳು ಸಮನಾಗಿವೆ
 $\therefore \triangle XUV \sim \triangle XYZ$

3. ಈ ಕೆಳಗಿನ ದತ್ತಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ , ΔABC ಮತ್ತು ΔDEF ಗಳು ಸಮರೂಪವಾಗಿವೆಯೇ ? ಹೌದೋ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಸಿ

a) $\angle A = 70^\circ, \angle B = 80^\circ, \angle D = 70^\circ, \angle F = 30^\circ$
 $\angle C = 180^\circ - (70^\circ + 80^\circ) = 180^\circ - 150^\circ = 30^\circ$
 $\angle E = 180^\circ - (70^\circ + 30^\circ) = 180^\circ - 100^\circ = 80^\circ$
 ತ್ರಿಭುಜಗಳ ಅನುರೂಪ ಕೋನಗಳು ಸಮನಾಗಿವೆ.

$\therefore \Delta ABC \sim \Delta DEF$

- b) $AB = 8\text{cm}, BC = 9\text{cm}, CA = 15\text{cm}, DE = 4\text{cm}, EF = 3\text{cm}, FD = 5\text{cm}$
 ಪರಿಹಾರ :

$$\frac{AB}{DE} = \frac{8}{4} = 2$$

$$\frac{BC}{EF} = \frac{9}{3} = 3$$

$$\frac{CA}{FD} = \frac{15}{5} = 3$$

$$\frac{AB}{DE} = \frac{BC}{EF} = \frac{CA}{FD} = 3$$

ತ್ರಿಭುಜಗಳ ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳ ಅನುಪಾತ ಸಮನಾಗಿಲ್ಲ

$\therefore \Delta ABC$ ಮತ್ತು ΔDEF ಸಮರೂಪವಾಗಿಲ್ಲ

4. ಇಲ್ಲಿನ ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಂಪು ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ ? ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ.

- (i) 3, 4, 6   (ii) 9, 12, 18   (iii) 8, 6, 12   (iv) 8, 4, 9   (v) $2, 4\frac{1}{2}, 4$

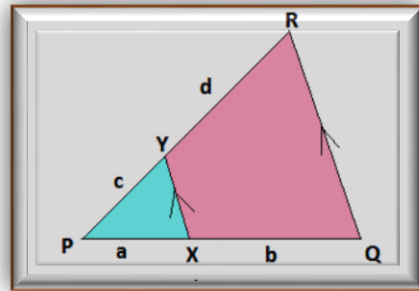
ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಗುಂಪು

a) (i) ಮತ್ತು (ii) $\rightarrow \frac{3}{9} = \frac{4}{12} = \frac{6}{18} = \frac{1}{3}$
 b) (i) ಮತ್ತು (iii) $\rightarrow \frac{3}{6} = \frac{4}{8} = \frac{6}{12} = \frac{1}{2}$
 c) (ii) ಮತ್ತು (iii) $\rightarrow \frac{9}{6} = \frac{12}{8} = \frac{18}{12} = \frac{3}{2}$

ಥೇಲ್ಸ್ ಪ್ರಮೇಯದ ಮೇಲಿನ ಸಂಖ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

1. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಿ, ಮೂಲ ಸಮಾನುಪಾತತೆಯ ಪ್ರಮೇಯ ಮತ್ತು ಅದರ ಉಪ ಪ್ರಮೇಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ a, b, c ಮತ್ತು d ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಪಾತಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ.

$$\frac{a+b}{a} = \frac{c+d}{c}$$

2. ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $DE \parallel AB$, $AD = 7\text{cm}$, $CD = 5\text{cm}$ ಮತ್ತು $BC = 18\text{cm}$. ಆಗಿವೆ. BE ಮತ್ತು CE ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $DE \parallel AB$, ಆದ್ದರಿಂದ ಥೇಲ್ಸ್ ಪ್ರಮೇಯದ ಉಪ ಪ್ರಮೇಯದ ಪ್ರಕಾರ,

$$\frac{AC}{CD} = \frac{BC}{CE}$$

$$\frac{12}{5} = \frac{18}{CE}$$

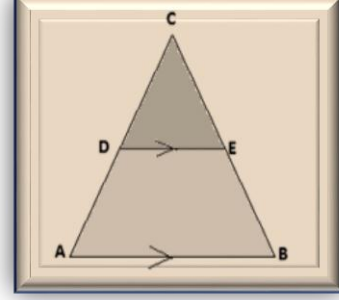
$$CE = \frac{18 \times 5}{12}$$

$$CE = 7.5\text{cm}$$

$$\therefore BE = BC - CE$$

$$\therefore BE = 18 - 7.5$$

$$\therefore BE = 10.5\text{cm}$$

3. $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ, $DE \parallel BC$ ಆಗುವಂತೆ AB ಮತ್ತು AC ಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ D ಮತ್ತು E ಗಳು ಎರಡು ಬಿಂದುಗಳು

(i). $AD = 6\text{cm}$, $DB = 9\text{cm}$ ಮತ್ತು $AE = 8\text{cm}$ ಆದಾಗ AC ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$, ಆದ್ದರಿಂದ

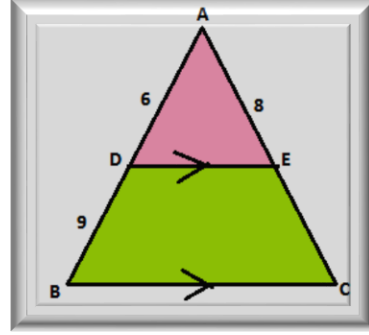
ಥೇಲ್ಸ್ ಪ್ರಮೇಯದ ಉಪ ಪ್ರಮೇಯದ ಪ್ರಕಾರ,

$$\frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AE}$$

$$AC = \frac{AB \times AE}{AD}$$

$$AC = \frac{15 \times 8}{6}$$

$$AC = 20\text{cm}$$

(ii). $AD = 8\text{cm}$, $AB = 12\text{cm}$ ಮತ್ತು $AE = 12\text{cm}$ ಆದಾಗ CE ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$, ಆದ್ದರಿಂದ

ಥೇಲ್ಸ್ ಪ್ರಮೇಯದ ಉಪ ಪ್ರಮೇಯದ ಪ್ರಕಾರ,

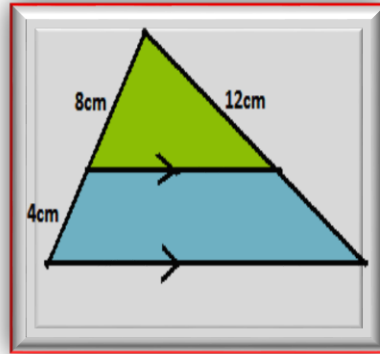
$$\frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AE}$$

$$AC = \frac{AB \times AE}{AD}$$

$$AC = \frac{12 \times 12}{8}$$

$$AC = 18\text{cm}$$

$$\therefore CE = AC - AE = 18 - 12 = 6\text{cm}$$

(ii). $AD = 4x-3$, $BD = 3x-1$, $AE = 8x-7$ ಮತ್ತು $CE = 5x-3$ ಆದಾಗ x ನ ಬೆಲೆ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$, ಆದ್ದರಿಂದ

ಥೇಲ್ಸ್ ಪ್ರಮೇಯದ ಪ್ರಕಾರ,

$$\frac{AD}{BD} = \frac{AE}{CE}$$

$$\frac{4x-3}{3x-1} = \frac{8x-7}{5x-3}$$

$$(4x-3)(5x-3) = (8x-7)(3x-1)$$

$$20x^2 - 15x - 12x + 9 = 24x^2 - 21x - 8x + 7$$

$$-4x^2 + 2x + 2 = 0$$

$$4x^2 - 2x - 2 = 0$$

$$4x^2 - 4x + 2x - 2 = 0$$

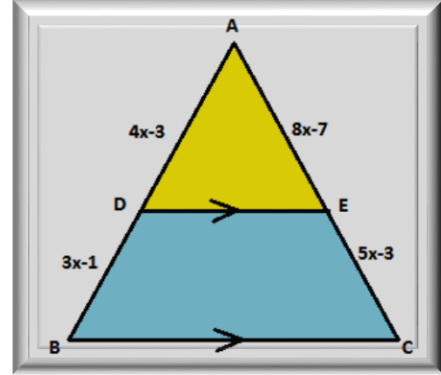
$$4x(x-1) + 2(x-1) = 0$$

$$(x-1)(4x+2) = 0$$

$$(x-1) = 0 \text{ ಅಥವಾ } (4x+2) = 0$$

$X = 1$ ಅಥವಾ $4x = -2$ (ರೇಖೆಯ ಉದ್ದ ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ)

$\therefore X = 1$

4. ΔPQR ನಲ್ಲಿ PQ ಮತ್ತು PR ಗಳ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ E ಮತ್ತು F ಗಳು ಬಿಂದುಗಳು.

ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ $EF \parallel QR$ ನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ.

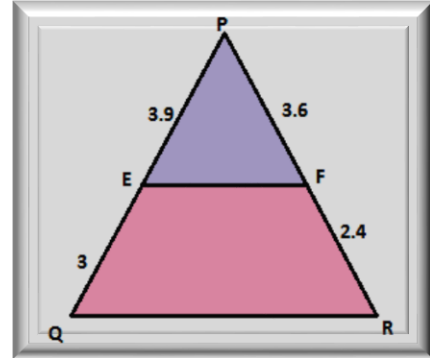
(i). $PE = 3.9\text{cm}$, $EQ = 3\text{cm}$,
 $PF = 3.6\text{cm}$, $FR = 2.4\text{cm}$

$$\frac{PE}{EQ} = \frac{3.9}{3} = 1.3$$

$$\frac{PF}{FR} = \frac{3.6}{2.4} = 1.5$$

$$\therefore \frac{PE}{EQ} \neq \frac{PF}{FR}$$

$\therefore EF \parallel QR$ ಆಗಿಲ್ಲ

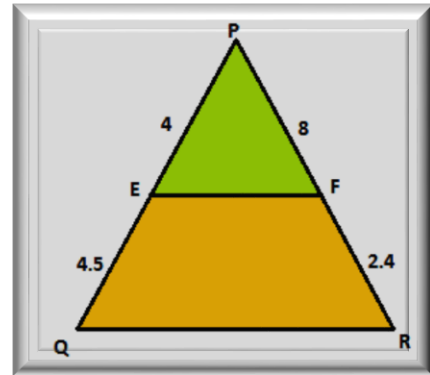
(ii) $PE = 4\text{cm}$, $QE = 4.5\text{cm}$, $PF = 3.6\text{cm}$, $FR = 9\text{cm}$

$$\frac{PE}{QE} = \frac{4}{4.5} = 0.889$$

$$\frac{PF}{FR} = \frac{3.6}{9} = 0.4$$

$$\therefore \frac{PE}{QE} \neq \frac{PF}{FR}$$

$$\therefore EF \parallel QR$$

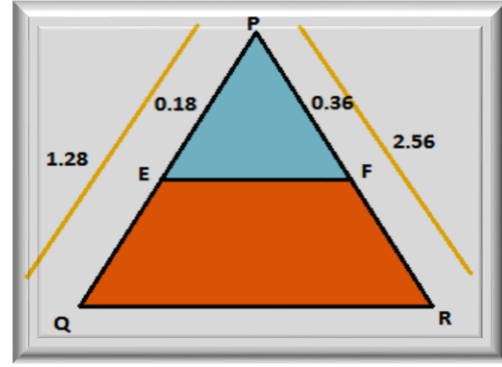
- (iii) PQ = 1.28cm, PR = 2.56cm,
PE = 0.18cm, PF = 0.36cm

$$\frac{PQ}{PE} = \frac{1.28}{0.18} = 7.11$$

$$\frac{PR}{PF} = \frac{2.56}{0.36} = 7.11$$

$$\therefore \frac{PE}{EQ} = \frac{PF}{FR}$$

$$\therefore EF \parallel QR$$

5. ಪಕ್ಕದ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ AC||BD ಮತ್ತು CE||DF ಆಗಿದೆ. OA = 12cm, AB = 9cm, OC = 8cm ಮತ್ತು EF = 4.5cm ಆದರೆ OE ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ΔOBDಯಲ್ಲಿ AC||BD

$$\therefore \frac{OA}{AB} = \frac{OC}{CD}$$

$$\Rightarrow \frac{12}{9} = \frac{8}{CD}$$

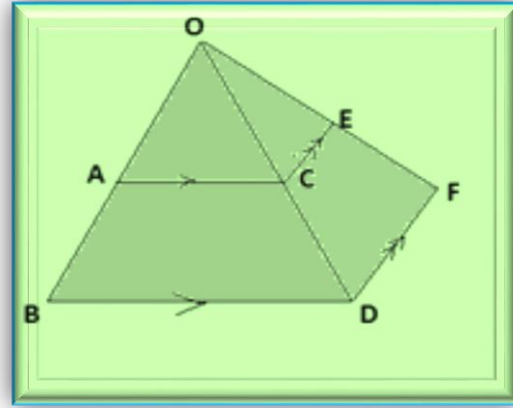
$$\Rightarrow CD = \frac{8 \times 9}{12} = 6\text{cm}$$

ΔODF ನಲ್ಲಿ CE||DF

$$\therefore \frac{OC}{CD} = \frac{OE}{EF}$$

$$\Rightarrow \frac{8}{6} = \frac{OE}{4.5}$$

$$\Rightarrow OE = \frac{8 \times 4.5}{6} = 6\text{cm}$$

6. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ PC||QK ಮತ್ತು BC||HK ಆಗಿದೆ. AQ = 6cm, QH = 4cm, HP = 5cm ಮತ್ತು KC = 18cm ಆದರೆ AK ಮತ್ತು PB ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

ΔAPC ಯಲ್ಲಿ QK||PC

$$\frac{AQ}{QP} = \frac{AK}{KC}$$

$$\Rightarrow \frac{6}{9} = \frac{AK}{18}$$

$$\Rightarrow AK = \frac{18 \times 6}{9} = 12\text{cm}$$

ΔABC ಯಲ್ಲಿ HK||BC

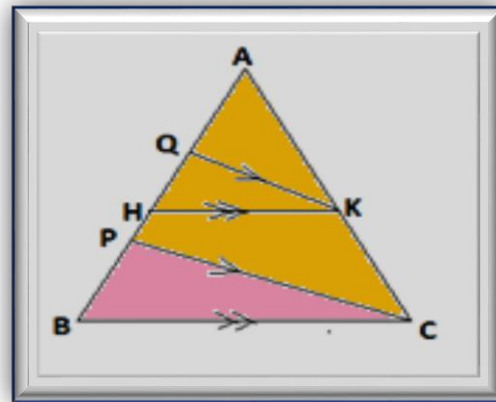
$$\therefore \frac{AH}{HB} = \frac{AK}{KC}$$

$$\Rightarrow \frac{10}{HB} = \frac{12}{18}$$

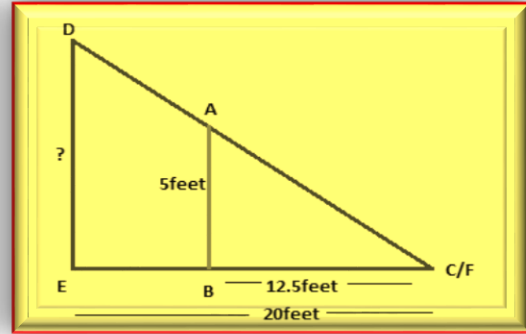
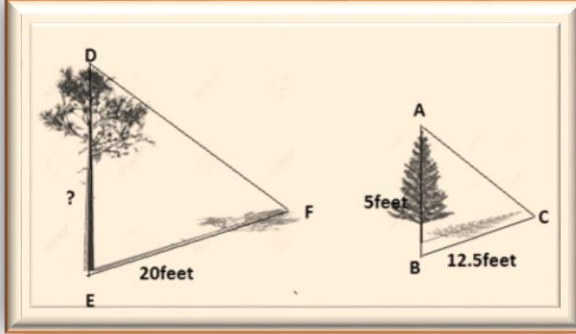
$$\Rightarrow HB = \frac{18 \times 10}{12} = 15\text{cm}$$

$$\therefore PB = HB - HP$$

$$\Rightarrow PB = 15 - 5 = 10\text{cm}$$

7. ದಿನದ ಒಂದು ಸಿಶ್ಚಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ 5 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಿಂದು ಮರವು 12.5 ಅಡಿ ನೆರಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮರದ ನೆರಳಿನ ಉದ್ದ 20 ಅಡಿ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.ಹಾಗಾದರೆ ಮರದ ಎತ್ತರವೆಷ್ಟು?

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $AB \parallel DE$,

$$\therefore \frac{DE}{AB} = \frac{EF}{BC} \Rightarrow \frac{DE}{5} = \frac{20}{12.5} \Rightarrow DE = \frac{20 \times 5}{12.5} = 8 \text{ feet}$$

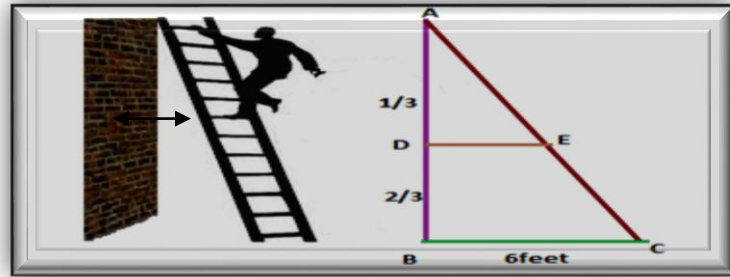
8. ನೇರ ಗೋಡೆಯ ಪಾದದಿಂದ 6 ಅಡಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಏಣಿಯನ್ನು ಗೋಡೆಗೆ ಒರಗಿಸಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನೆಲದಿಂದ ಮೂರನೇ ಎರಡರಷ್ಟು ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಏಣಿಯ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಅವನು ಗೋಡೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ?

ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $DE \parallel BC$,

$$\therefore \frac{DE}{BC} = \frac{AD}{AB} \Rightarrow DE = \frac{AD \times BC}{AB}$$

$$\Rightarrow DE = \frac{1 \times 6}{3}$$

$$\Rightarrow DE = 2 \text{ feet}$$

ಥೇಲ್ಸ್ ನ ಪ್ರಮೇಯ ಆಧಾರಿತ ತಾರ್ಕಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

1. ABC ಯೊಳಗೆ 'X' ಒಂದು ಬಿಂದುವಾಗಿದೆ. XA, XB ಮತ್ತು XC ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆ. $\overline{AX}$ ಮೇಲೆ 'E' ಒಂದು ಬಿಂದು. $EF \parallel AB$, $FG \parallel BC$ ಆದರೆ $EG \parallel AC$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

ΔAXB ಯಲ್ಲಿ, $EF \parallel AB$

$$\therefore \frac{XE}{EA} = \frac{XF}{FB} \text{-----(1) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

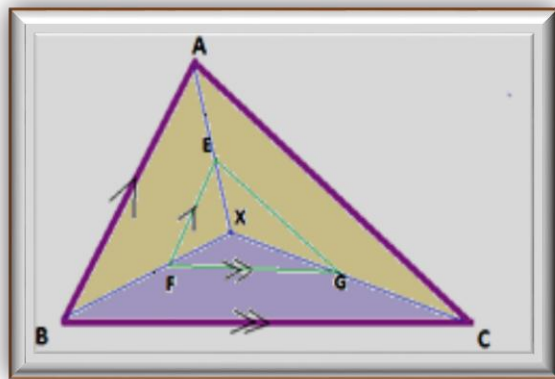
ΔBXC ಯಲ್ಲಿ, $FG \parallel BC$

$$\therefore \frac{XF}{FB} = \frac{XG}{GC} \text{-----(2) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

(1) ಮತ್ತು (2) ರಿಂದ

$$\frac{XE}{EA} = \frac{XG}{GC}$$

$\therefore EG \parallel AC$ [ಮೂ.ಸ.ಪ್ರಮೇಯದ ವಿಲೋಮ]

SSLC Class Simillar Triangles

2. ABC ಯಲ್ಲಿ $\angle B = \angle C$. AB ಮತ್ತು AC ಗಳ ಮೇಲೆ D ಮತ್ತು E ಗಳು ಬಿಂದುಗಳಾಗಿದ್ದು, $BD = CE$ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

DE||BC ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

ΔABC ಯಲ್ಲಿ $\angle B = \angle C$

$\therefore AB = AC$

$BD = EC$ [$\because$ ದತ್ತ]

$$\therefore \frac{AB}{BD} = \frac{AC}{EC}$$

$\therefore DE||BC$ [$\because$ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ. ವಿಲೋಮ]

3. ΔABC ಯಲ್ಲಿ $PQ||BC$ ಮತ್ತು $BD = DC$.ಆಗಿವೆ. $PE = EQ$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ

ΔABD ಯಲ್ಲಿ , $PE||BD$ [$\because$ ದತ್ತ]

$$\therefore \frac{AE}{AD} = \frac{PE}{BD} \text{ ----- (1) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

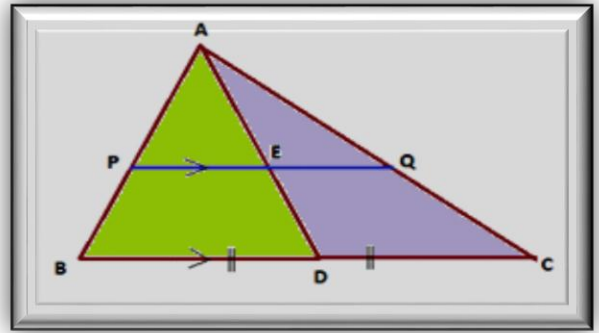
ΔADC ಯಲ್ಲಿ , $EQ||DC$ [$\because$ ದತ್ತ]

$$\therefore \frac{AE}{AD} = \frac{EQ}{DC} \text{ ----- (2) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

(1) ಮತ್ತು (2) ರಿಂದ

$$\frac{PE}{BD} = \frac{EQ}{DC}$$

$E = EQ$ [$\because BD = DC$ ದತ್ತ]

4. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $PR||BC$ ಮತ್ತು $QR||BD$ ಆಗಿವೆ. $PQ||CD$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

ΔABC ಯಲ್ಲಿ, $PR||BC$

$$\therefore \frac{AR}{RB} = \frac{AP}{PC} \text{ ----- (1) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

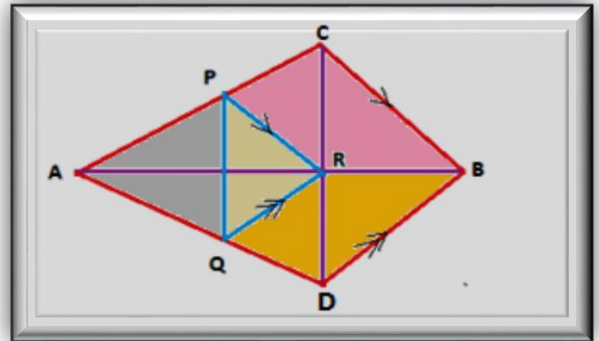
ΔADB ಯಲ್ಲಿ, $QR||BD$

$$\therefore \frac{AR}{RB} = \frac{AQ}{QD} \text{ ----- (2) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

(1) ಮತ್ತು (2) ರಿಂದ

$$\frac{AP}{PC} = \frac{AQ}{QD}$$

$\therefore PQ||CD$ [$\because$ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ. ವಿಲೋಮ]

5. ΔABC ಯಲ್ಲಿ $DE||BC$ ಮತ್ತು $CD||EF$ ಆಗಿದೆ. $AD^2 = AF \times AB$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

ΔABC ಯಲ್ಲಿ $DE||BC$

$$\therefore \frac{AB}{AD} = \frac{AC}{AE} \text{ ----- (1) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

ΔADC ಯಲ್ಲಿ $FE||DC$

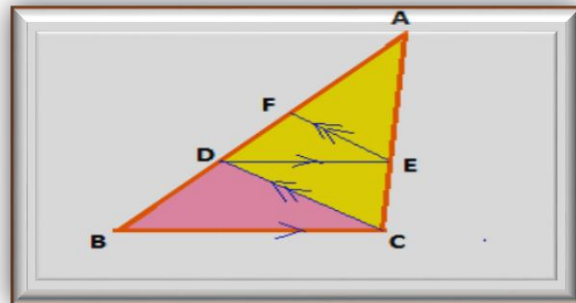
$$\therefore \frac{AD}{AF} = \frac{AC}{AE} \text{ ----- (2) [} \because \text{ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ]}$$

(1) ಮತ್ತು (2) ರಿಂದ

$$\frac{AB}{AD} = \frac{AD}{AF}$$

$\therefore AD \times AD = AB \times AF$

$AD^2 = AF \times AB$

ಅಭ್ಯಾಸ 11.3

A. ಕೋ.ಕೋ.ನಿರ್ಧಾರಕ ಗುಣದ ಸಂಖ್ಯಾಧಾರಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

1. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $AE \parallel DB$, $BC = 7\text{cm}$, $BD = 5\text{cm}$, $DC = 4\text{cm}$, $CE = 12\text{cm}$ ಆದರೆ AE ಮತ್ತು AC ಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$\triangle ACE$ ಮತ್ತು $\triangle BDC$ ಗಳಲ್ಲಿ
 $\angle ACE = \angle BCD$ [∵ ಶೃ.ಕೋ.]
 $\angle EAC = \angle DBC$ [∵ ಪ.ಕೋ.]
 $\therefore \triangle ACE \sim \triangle BDC$ [∵ ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗು]

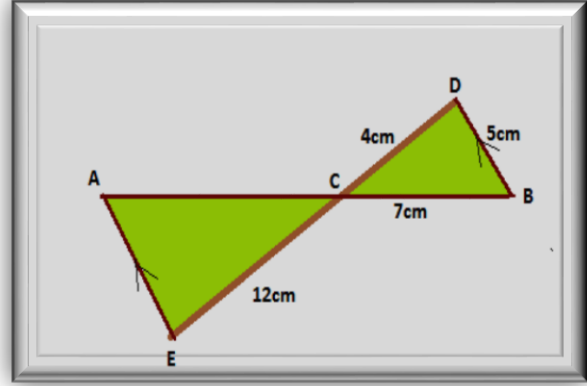
$$\therefore \frac{AC}{BC} = \frac{CE}{CD}$$

$$\Rightarrow AC = \frac{12 \times 7}{4} = 21\text{cm}$$

ಇದೇ ರೀತಿ

$$\frac{AE}{BD} = \frac{CE}{CD}$$

$$\Rightarrow AE = \frac{12 \times 5}{4} = 15\text{cm}$$

2. $\triangle XYZ$ ನಲ್ಲಿ, XY ಮೇಲೆ P ಒಂದು ಬಿಂದು ಮತ್ತು $PQ \perp XZ$ ಆಗಿದೆ. $XP = 4\text{cm}$, $XY = 16\text{cm}$ ಮತ್ತು $XZ = 24\text{cm}$ ಆಗಿದ್ದರೆ, XQ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

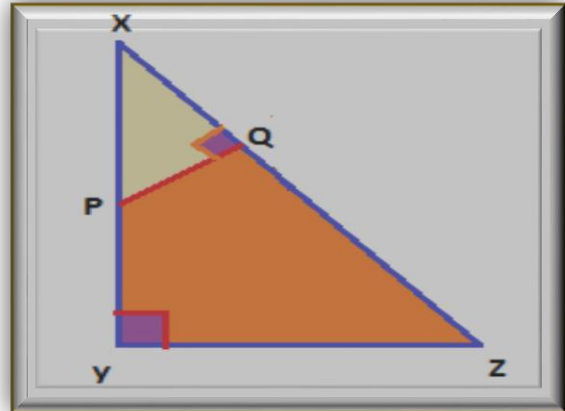
$\triangle XYZ$ ಮತ್ತು $\triangle XQP$ ಗಳಲ್ಲಿ
 $\angle XYZ = \angle XQP$ [∵ 90°]
 $\angle YXZ = \angle QXP$ [∵ ಉಭಯ ಸಾಮಾನ್ಯ]
 $\therefore \triangle XYZ \sim \triangle XQP$ [∵ ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗು]

$$\therefore \frac{XQ}{XY} = \frac{XP}{XZ}$$

$$\Rightarrow XQ = \frac{XP \times XY}{XZ}$$

$$\Rightarrow XQ = \frac{4 \times 16}{24}$$

$$\Rightarrow XQ = 2.6\text{cm}$$

SSLC Class Simillar Triangles

3. 90cm ಎತ್ತರದ ಒಂದು ಹುಡುಗಿಯು 1.2m/s ವೇಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೀಪದ ಕಂಬದಿಂದ ದೂರ ನಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಕಂಬದಲ್ಲಿ ದೀಪವು ನೆಲದಿಂದ 3.6m ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. 4 ಸೆಕೆಂಡುಗಳ ನಂತರ ಅವಳ ನೆರಳಿನ ಉದ್ದವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ಹುಡುಗಿಯ ವೇಗ = 120 cm/s

4s ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದೂರ = $120 \times 4 = 480\text{cm}$

ಕಂಬದ ಎತ್ತರ = $AB = 360\text{cm}$

ಹುಡುಗಿಯ ಎತ್ತರ = $DE = 90\text{cm}$

ಹುಡುಗಿ ನಡೆದ ದೂರ = $BE = 480\text{cm}$

ΔABC ಮತ್ತು ΔDEC ಗಳಲ್ಲಿ

$\angle ABC = \angle DEC = 90^\circ$

$\angle C = \angle C$ [$\because$ ಉಭಯ ಸಾಮಾನ್ಯ]

$\therefore \Delta ABC \sim \Delta DEC$ [$\because$ ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗು]

$$\therefore \frac{EC}{BC} = \frac{DE}{AB}$$

$$\therefore \frac{EC}{BE+EC} = \frac{DE}{AB}$$

$$\therefore EC = \frac{DE[BE+EC]}{AB}$$

$$\therefore EC = \frac{90[480+EC]}{360}$$

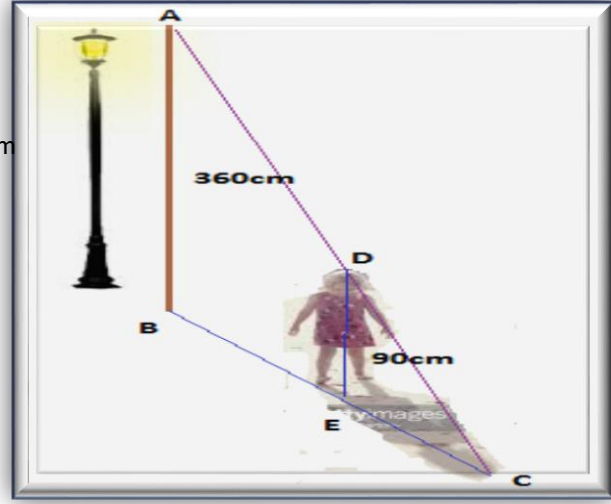
$$\therefore EC = \frac{[480+EC]}{4}$$

$$\therefore 4EC = 480 + EC$$

$$\therefore 3EC = 480$$

$$\therefore EC = 160\text{cm}$$

$$\therefore \text{ನೆರಳಿನ ಉದ್ದ} = EC = 1.6\text{m}$$

ಕೋ.ಕೋ.ನಿರ್ಧಾರಕ ಗುಣದ ತಾರ್ಕಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

1. $\triangle ABC$ ಮತ್ತು $\triangle BDC$ ಗಳು ಲಂಬಕೋನ ತ್ರಿಭುಜಗಳಾಗಿದ್ದು, ಒಂದೇ ವಿಕರ್ಣ BC ಯನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ.ಬಾಹು AC ಮತ್ತು BD ಗಳು 'P' ನಲ್ಲಿ ಛೇದಿಸುತ್ತವೆ. $AP \cdot PC = DP \cdot PB$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

$\triangle ABP$ ಮತ್ತು $\triangle DCP$ ಗಳಲ್ಲಿ,

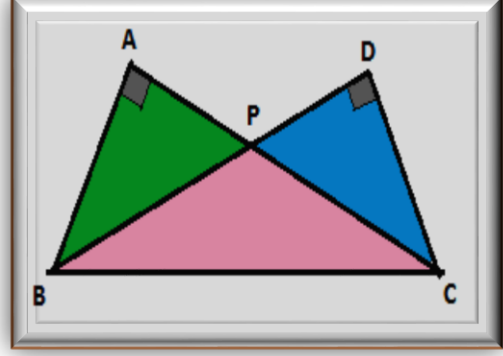
$$\angle A = \angle D = 90^\circ$$

$$\angle APB = \angle DPC \text{ [}\because \text{ಶೃ.ಕೋನಗಳು]}$$

$$\therefore \triangle ABP \sim \triangle DCP \text{ [}\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗುಣ]}$$

$$\therefore \frac{AP}{DP} = \frac{PB}{PC}$$

$$\Rightarrow AP \cdot PC = DP \cdot PB$$

2. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $\angle QPR = \angle UTS = 90^\circ$ ಮತ್ತು $PR \parallel TS$

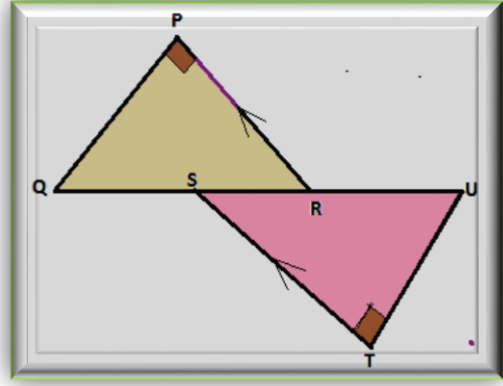
$\triangle PQR \sim \triangle TUS$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ

$\triangle QPR$ ಮತ್ತು $\triangle TUS$ ಗಳಲ್ಲಿ,

$$\angle P = \angle T = 90^\circ$$

$$\angle R = \angle S \text{ [}\because \text{ಪರ್ಯಾಯ ಕೋನಗಳು]}$$

$$\Delta PQR \sim \Delta TUS \text{ [}\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗುಣ]}$$

3. ಒಂದು ಚತುರ್ಭುಜದ ಕರ್ಣಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಮಾನುಪಾತದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿದಾಗ, ಆ ಚತುರ್ಭುಜವು ಒಂದು ತ್ರಾಪಿಜ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

ಚತುರ್ಭುಜ ABCD ಯಲ್ಲಿ,

$$\frac{AO}{OC} = \frac{OB}{OD} \text{ [}\because \text{ದತ್ತ]}$$

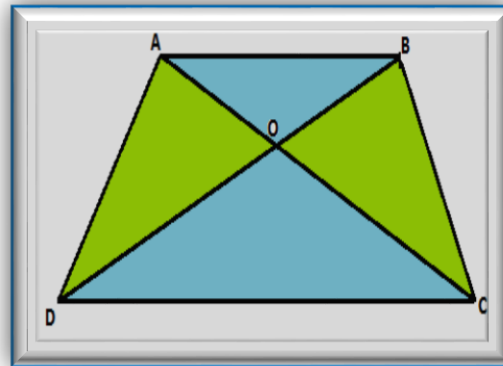
$$\Rightarrow \triangle AOB \sim \triangle COD \text{ [}\because \text{]}$$

$$\therefore \angle OAB = \angle OCD$$

ಆದರೆ ಇವು ಪರ್ಯಾಯ ಕೋನಗಳು]

$$\therefore AB \parallel CD$$

$$\therefore ABCD \text{ ಒಂದು ತ್ರಾಪಿಜ್ಯ [}\because \text{ಚತುರ್ಭುಜದ ಒಂದು ಜೊತೆ ಅಭಿಮುಖ ಬಾಹುಗಳು ಸಮಾಂತರ]}$$

SSLC Class Simillar Triangles

4. ABCD ಒಂದು ಸಮಾಂತರ ಚತುರ್ಭುಜ. BC ಯ ಮೇಲೆ E ಒಂದು ಬಿಂದು, ಕರ್ಣ BD ಯು A ಮತ್ತು E ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ರೇಖೆಯನ್ನು F ನಲ್ಲಿ ಛೇದಿಸುತ್ತದೆ. $DF \times EF = FB \times FA$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

$\triangle AFD$ ಮತ್ತು $\triangle BFE$ ಗಳಲ್ಲಿ,

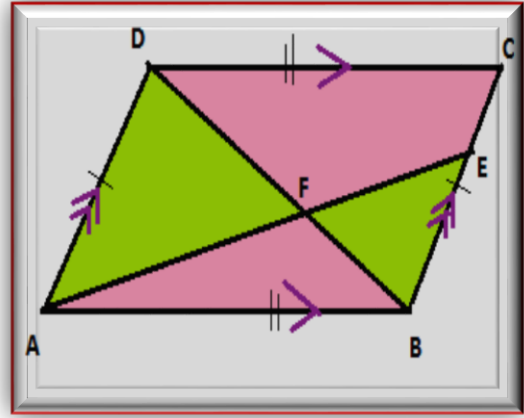
$$\angle AFD = \angle BFE \quad [\because \text{ಶೃ.ಕೋನಗಳು}]$$

$$\angle ADF = \angle EBF \quad [\because \text{ಪರ್ಯಾಯ ಕೋನಗಳು}]$$

$$\triangle AFD \sim \triangle BFE \quad [\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗುಣ}]$$

$$\therefore \frac{DF}{FB} = \frac{FA}{EF}$$

$$\Rightarrow DF \cdot EF = FB \cdot FA$$

5. ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ, $\angle ABC = 90^\circ$ ಮತ್ತು $\angle AMP = 90^\circ$

(i). $\triangle ABC \sim \triangle AMP$

(ii). $\frac{CA}{PA} = \frac{BC}{MP}$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ

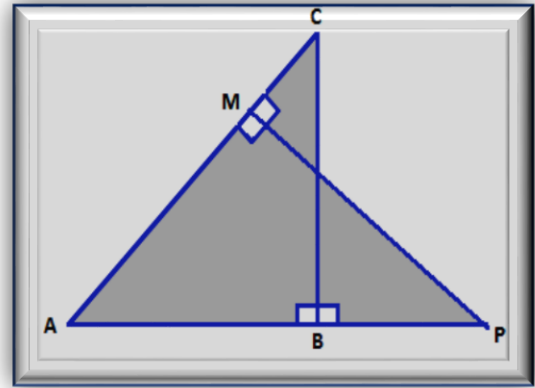
$\triangle ABC$ ಮತ್ತು $\triangle PMA$ ಗಳಲ್ಲಿ,

$$\angle ABC = \angle AMP = 90^\circ \quad [\because \text{ದತ್ತ}]$$

$$\angle BAC = \angle MAP \quad [\because \text{ಉಭಯ ಸಾಮಾನ್ಯ}]$$

(i). $\triangle ABC \sim \triangle AMP \quad [\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗುಣ}]$

(ii). $\frac{CA}{PA} = \frac{BC}{MP}$

6. ತ್ರಾಪಿಜ್ಯ ABCD ಯಲ್ಲಿ $AB \parallel DC$, $EF \parallel AB$, $DC = 2AB$ ಮತ್ತು $\frac{BE}{EC} = \frac{3}{4}$, $7EF = 10AB$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.

$\triangle ABD$ ಯಲ್ಲಿ, $FG \parallel AB$,

$$\frac{BE}{EC} = \frac{3}{4} \Rightarrow \frac{BE}{BE+EC} = \frac{3}{3+4} \Rightarrow \frac{BE}{BC} = \frac{3}{7}$$

$$\Rightarrow \frac{BC}{BE} - \frac{BE}{BE} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{BC}{BE} - 1 = \frac{4}{3}$$

$$\Rightarrow \frac{BC}{BE} = \frac{4}{3} + 1 = \frac{7}{3}$$

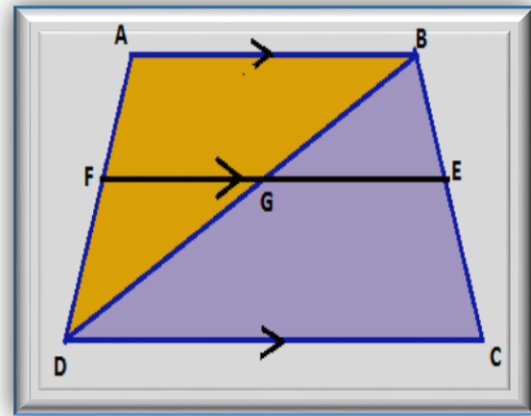
$$\Rightarrow \frac{BE}{BC} = \frac{3}{7} \text{ ----- (1)}$$

$$\therefore \frac{FG}{AB} = \frac{GD}{BD}$$

$$\Rightarrow \frac{FG}{AB} = \frac{BD - BG}{BD} \Rightarrow \frac{BD}{BD} - \frac{BG}{BD}$$

$$\Rightarrow \frac{FG}{AB} = 1 - \frac{BG}{BD} \text{ ----- (2)}$$

$\triangle BDC$ ಯಲ್ಲಿ, $GE \parallel DC$,

$$\therefore \frac{GE}{DC} = \frac{BG}{BD} = \frac{BE}{BC} \text{ ----- (3)}$$

$$(2) \Rightarrow \frac{FG}{AB} = 1 - \frac{BG}{BD} \Rightarrow 1 - \frac{BE}{BC} \Rightarrow 1 - \frac{3}{7} \quad [\because \frac{BE}{BC} = \frac{3}{7}]$$

$$\Rightarrow \frac{FG}{AB} = \frac{4}{7}$$

$$\Rightarrow 7FG = 4AB \text{ ----- (4)}$$

$$\text{ಮತ್ತು } \therefore \frac{GE}{DC} = \frac{BE}{BC} \quad [\because (3) \text{ ರಿಂದ }]$$

$$\Rightarrow \frac{GE}{2AB} = \frac{3}{7} \quad [\because (1) \text{ ಮತ್ತು } DC = 2AB]$$

$$\Rightarrow 7GE = 6AB \text{ -----(5)}$$

$$(4) + (5)$$

$$7FG + 7GE = 4AB + 6AB$$

$$= 7(FG + GE) = 10AB$$

$$= 7EF = 10AB \quad [\because FG + GE = EF]$$

ಅಭ್ಯಾಸ 11.4

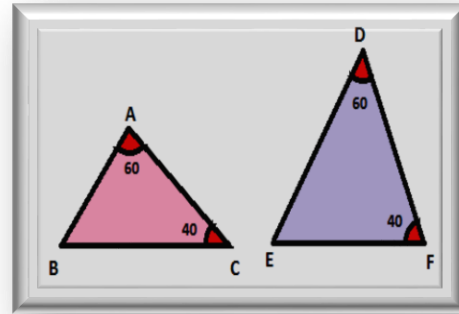
1. ಈ ಕೆಳಗಿನ ತ್ರಿಭುಜಗಳ ಜೊತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುವು ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳಾಗುತ್ತವೆ? ಉತ್ತರಿಸಲು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ ಸಮರೂಪತೆಯ ನಿರ್ಧಾರಕ ಗುಣವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ ಹಾಗೂ ಸಂಕೇತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ಚಿತ್ರ - 1

$$\angle A = \angle D$$

$$\angle C = \angle F$$

$$\therefore \triangle ABC \sim \triangle DEF \quad [\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗುಣ}]$$

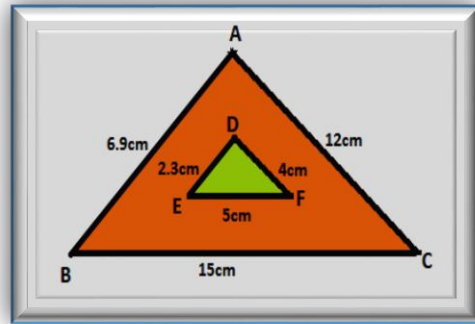

ಚಿತ್ರ - 2

$$\frac{AB}{DE} = \frac{6.9}{2.3} = 3; \quad \frac{AC}{DF} = \frac{12}{4} = 3; \quad \frac{BC}{EF} = \frac{15}{5} = 3$$

$$\therefore \frac{AB}{DE} = \frac{AC}{DF} = \frac{BC}{EF} = 3$$

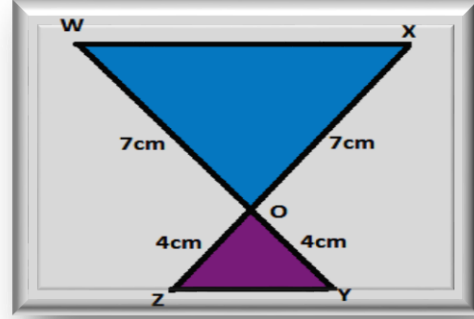
$$\therefore \triangle ABC \sim \triangle DEF \quad [\because \text{ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ.}]$$

ಚಿತ್ರ - 3

$$\frac{OW}{OY} = \frac{7}{4} \quad \text{ಮತ್ತು} \quad \frac{OX}{OY} = \frac{7}{4}$$

$\therefore \Delta WOX \sim \Delta ZOY$ [∵ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ.]

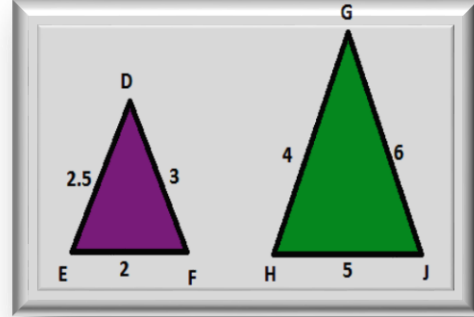

ಚಿತ್ರ - 4

$$\frac{HJ}{DE} = \frac{5}{2.5} = 2; \quad \frac{GJ}{DF} = \frac{6}{3} = 2; \quad \frac{GH}{EF} = \frac{4}{2} = 2$$

$$\therefore \frac{HJ}{DE} = \frac{GJ}{DF} = \frac{GH}{EF} = 2$$

$\therefore \Delta GHJ \sim \Delta DEF$ [∵ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ.]

ಚಿತ್ರ- 5

$$\frac{HT}{AT} = \frac{12.5}{5} = 2.5; \quad \frac{HM}{AL} = \frac{7.5}{3} = 2.5; \quad \frac{MT}{LT} = \frac{10}{4} = 2.5$$

$$\therefore \frac{HT}{AT} = \frac{HM}{AL} = \frac{MT}{LT} = 2.5$$

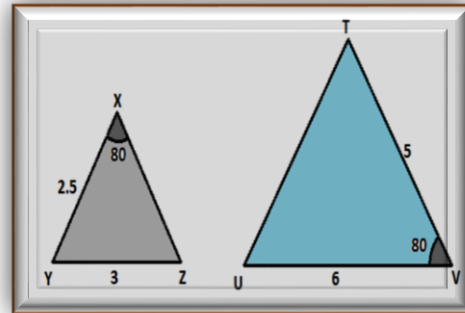
$\therefore \Delta HMT \sim \Delta ALT$ [∵ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ.]

ಚಿತ್ರ - 6

ಈ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ΔXYZ ನಲ್ಲಿ 80° ಗೆ ಅಭಿಮುಖ ಬಾಹು 3ಸೆ.ಮೀ. ಇದೆ. ಆದರೆ ΔTUV ನಲ್ಲಿ 80° ಗೆ ಅಭಿಮುಖ ವಾದ ಬಾಹುವಿನ ಅಳತೆ ನೀಡಿಲ್ಲ. ಅನುರೂಪ ಬಾಹುಗಳ ಅಳತೆ ನೀಡಿಲ್ಲ

$\therefore \Delta XYZ$ ಮತ್ತು ΔTUV ಗಳು ಸಮರೂಪಿಗಳಲ್ಲ [∵ ಮೂ.ಸ.ಪ್ರ.]

ಅಭ್ಯಾಸ 11.5

1. $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ $\angle ABC = 90^\circ$, $BD \perp AC$

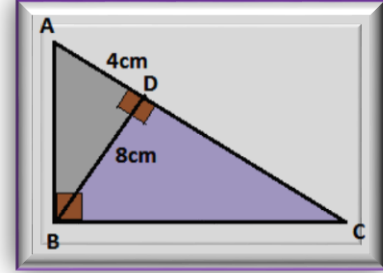
- (a) $BD = 8\text{cm}$, $AD = 4\text{cm}$ ಆದರೆ CD ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$BD^2 = AD \times CD$$

$$8^2 = 4 \times CD$$

$$64 = 4CD$$

$$\therefore CD = 16\text{cm}$$

- (b) $AB = 5.7\text{cm}$, $BD = 3.8\text{cm}$, $CD = 5.4\text{cm}$ ಆದರೆ BC ಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$BD^2 = AD \times CD$$

$$\therefore 3.8^2 = AD \times 5.4$$

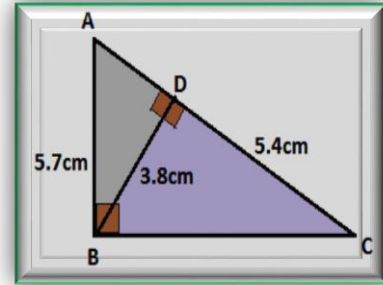
$$AD = \frac{14.44}{5.4} = 2.67\text{cm}$$

$$\therefore AC = AD + CD = 2.67 + 5.4 = 8.07\text{cm}$$

$$BC^2 = AC \times CD$$

$$BC^2 = 8.07 \times 5.4 = 43.6$$

$$BC = 6.6\text{cm}$$

- (c). $AB = 75\text{cm}$, $BC = 100\text{cm}$, $AC = 125\text{cm}$ ಆದರೆ BD ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$AB^2 = AC \times AD$$

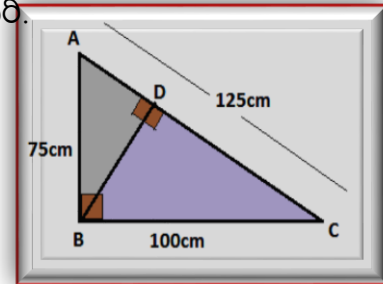
$$75^2 = 125 \times AD$$

$$AD = \frac{5625}{125} = 45\text{cm}$$

$$BD^2 = AD \times CD$$

$$BD^2 = 45 \times 80 = 3600$$

$$BD = 60\text{cm}$$

2. $\triangle ABC$ ಯಲ್ಲಿ $\angle BAC = 90^\circ$, $AD \perp BC$, $BD = 4\text{cm}$ ಮತ್ತು $DC = 5\text{cm}$ ಆದರೆ x ಮತ್ತು y

ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ

$$AD^2 = BD \times CD$$

$$y^2 = 4 \times 5 = 20$$

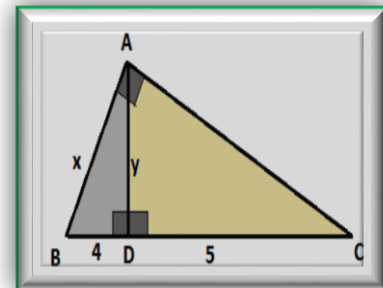
$$y = \sqrt{20}$$

$$y = 2\sqrt{5}\text{cm or } 4.47\text{cm}$$

$$AB^2 = BC \times BD$$

$$x^2 = 9 \times 4 = 36$$

$$x = 6\text{cm}$$

SSLC Class Simillar Triangles

3. PQR ನಲ್ಲಿ $\angle PQR = 90^\circ$, $QS \perp PR$, $PQ = a$, $QR = b$, $RP = c$ ಮತ್ತು $QS = p$ ಆದರೆ $pc = ab$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ

$$QR^2 = RP \times SR \Rightarrow b^2 = c \times SR$$

$$SR = \frac{b^2}{c}$$

$$PQ^2 = RP \times SP \Rightarrow a^2 = c \times SP$$

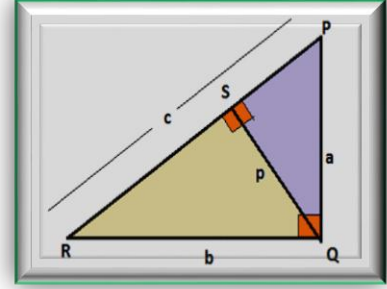
$$SP = \frac{a^2}{c}$$

$$SQ^2 = SR \times SP$$

$$p^2 = \frac{b^2}{c} \times \frac{a^2}{c} = \frac{a^2 b^2}{c^2}$$

$$\Rightarrow p^2 c^2 = a^2 b^2$$

$$\Rightarrow pc = ab$$

4. PQR ನಲ್ಲಿ $\angle PQR = 90^\circ$, $QD \perp PR$, $PD = 4DR$ ಆದರೆ $PQ = 2QR$ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ

$$PR = PD + DR \Rightarrow PR = 4DR + DR$$

$$PR = 5DR \text{ ----- (1)}$$

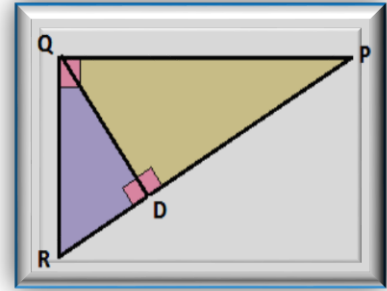
$$QR^2 = PR \times DR \Rightarrow QR^2 = 5DR \times DR [\because (1) \text{ ರಿಂದ }]$$

$$QR^2 = 5DR^2 \Rightarrow QR = \sqrt{5}DR \text{ -----(2)}$$

$$PQ^2 = PR \times PD \Rightarrow PQ^2 = 5DR \times 4DR \Rightarrow PQ^2 = 20DR^2$$

$$\Rightarrow PQ = 2\sqrt{5}DR$$

$$\Rightarrow PQ = 2QR [\because (2) \text{ ರಿಂದ }]$$

5. ABC ಯಲ್ಲಿ $\angle ABC = 90^\circ$, $BM \perp AC$,

(a). $BM = x + 2$, $AM = x + 7$, $CM = x$ ಆದರೆ x ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$BM^2 = AM \cdot CM$$

$$BM^2 = AM \cdot CM$$

$$(x + 2)^2 = (x + 7) \cdot x$$

$$\Rightarrow x^2 + 4x + 4 = x^2 + 7x$$

$$\Rightarrow 4x + 4 = 7x$$

$$\Rightarrow 3x = 4$$

$$\Rightarrow x = \frac{4}{3}$$

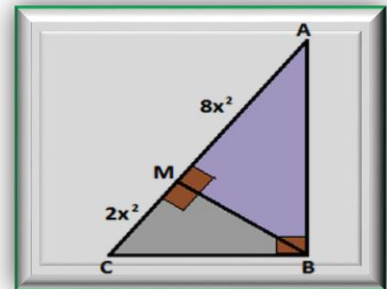
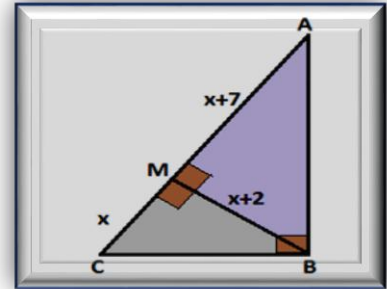
(b). $AM = 8x^2$, $MC = 2x^2$ ಆದರೆ BM ಮತ್ತು AB ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$BM^2 = AM \cdot MC$$

$$BM^2 = 8x^2 \cdot 2x^2 \Rightarrow BM^2 = 16x^4$$

$$\Rightarrow BM = \sqrt{16x^4}$$

$$\Rightarrow BM = 4x^2$$

$$AB^2 = AC \cdot AM$$

$$\Rightarrow AB^2 = 10x^2 \cdot 8x^2 \Rightarrow AB^2 = 80x^4$$

$$\Rightarrow AB = \sqrt{80x^4}$$

$$\Rightarrow AB = 4x^2\sqrt{5}$$

ಅಭ್ಯಾಸ 11.5

1. ΔABC ಮತ್ತು ΔBDC ಗಳು ಏಕಪಾದದ ಮೇಲಿವೆ.

$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AO}{DO} \text{ ಎಂದು ಸಾಧಿಸಿ.}$$

$AM \perp BC$ ಮತ್ತು $DN \perp BC$ ಎಳೆಯಿರಿ.

$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{\frac{1}{2} \times BC \times AM}{\frac{1}{2} \times BC \times DN} = \frac{AM}{DN} \text{ ----- (1)}$$

ΔAOM ಮತ್ತು ΔDON ಗಳಲ್ಲಿ,

$$\angle AMO = \angle DNO = 90^\circ [\because \text{ರಚನೆ}]$$

$$\angle AOM = \angle DON [\because \text{ಶೃಂಗಾಭಿಮುಖ ಕೋನಗಳು}]$$

$$\therefore \Delta AOM \sim \Delta DON$$

$$\therefore \frac{AM}{DN} = \frac{AO}{DO} = \frac{OM}{ON}$$

$$\therefore \frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AO}{DO}$$

2. ΔABC ಮತ್ತು ΔBDE ಗಳು ಎರಡು ಸಮಬಾಹು ತ್ರಿಭುಜಗಳು ಮತ್ತು $BD = DC$ ಆಗಿದ್ದು, ΔABC ಮತ್ತು ΔBDE ಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳ ನಡುವಿನ ಅನುಪಾತ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

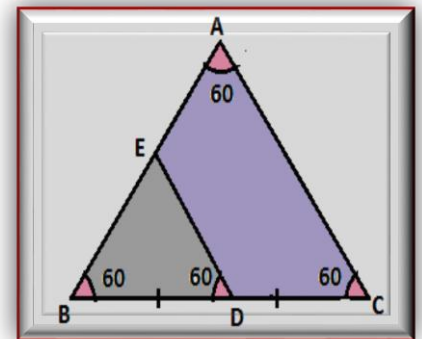
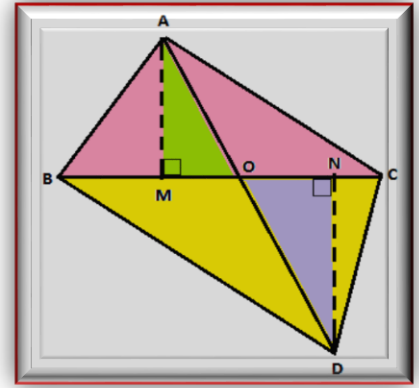
$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDE \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{BC^2}{BD^2}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDE \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{(2BD)^2}{BD^2}$$

$$\Rightarrow \frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDE \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{4BD^2}{BD^2}$$

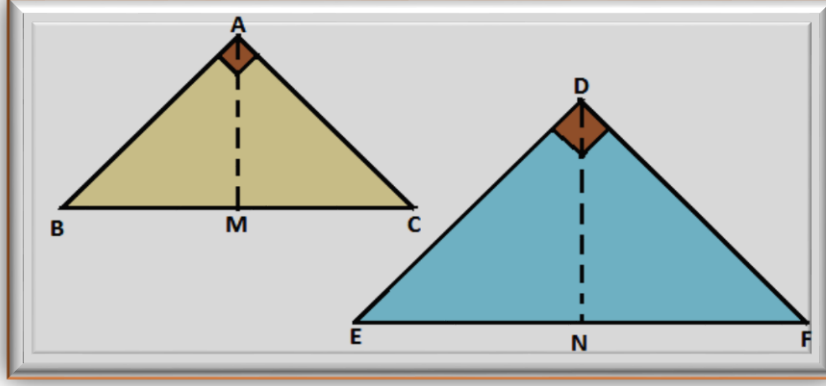
$$\Rightarrow \frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta BDE \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{4}{1}$$

$$\Rightarrow \Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} : \Delta BDE \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = 4:1$$

SSLC Class Simillar Triangles

3. ಸಮಲಂಬ ಶೃಂಗಕೋನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಎರಡು ಸಮದ್ವಿಬಾಹು ತ್ರಿಭುಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳ ಅನುಪಾತವು 9:16 ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಅನುರೂಪ ಎತ್ತರಗಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ΔABM ಮತ್ತು ΔDEN ಗಳಲ್ಲಿ,

$$\angle AMB = \angle DNE = 90^\circ \quad [\because AM \perp BC, DN \perp EF]$$

$$\angle ABM = \angle DEN = 45^\circ \quad [\because \text{ಸಮ ಲಂಬದ್ವಿಬಾಹು ತ್ರಿಭುಜದ ಉಳಿದೆರಡು ಕೋನಗಳು } 45^\circ \text{ ಇರುತ್ತದೆ}]$$

$$\therefore \Delta ABM \sim \Delta DEN$$

$$\therefore \frac{AB}{DE} = \frac{BM}{EN} = \frac{AM}{DN}$$

$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta DEF \text{ ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AM^2}{DN^2} = \frac{3^2}{4^2}$$

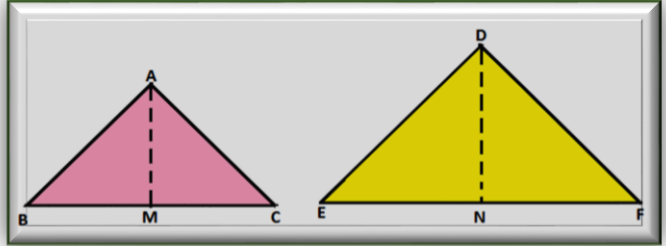
$$\Rightarrow AM : DN = 3 : 4$$

4. ಎರಡು ಸಮರೂಪ ತ್ರಿಭುಜಗಳ ಅನುರೂಪ ಎತ್ತರಗಳು ಕ್ರಮವಾಗಿ 3cm ಮತ್ತು 5cm ಆಗಿದ್ದು, ಆ ತ್ರಿಭುಜಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta DEF \text{ ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AM^2}{DN^2}$$

$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta DEF \text{ ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{3^2}{5^2}$$

$$\frac{\Delta ABC \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta DEF \text{ ನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{9}{25}$$

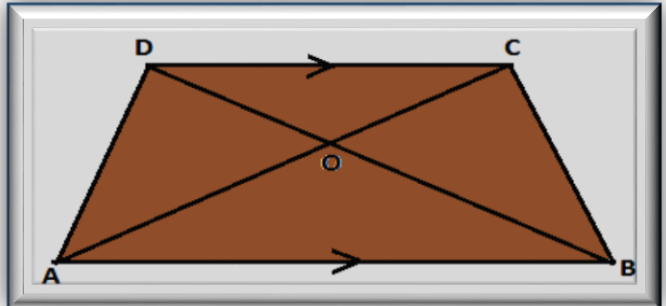
5. ತ್ರಾಪಿಜ್ಯ ABCD ಯಲ್ಲಿ, $AB \parallel CD$, $AB = 2CD$ ಮತ್ತು ΔAOB ವಿಸ್ತೀರ್ಣ = 84cm^2 ಆದರೆ, ΔCOD ವಿಸ್ತೀರ್ಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ΔAOB ಮತ್ತು ΔCOD ಗಳಲ್ಲಿ,

$$\angle AOB = \angle COD \quad [\because \text{ಶೃ.ಕೋನಗಳು}]$$

$$\angle OAB = \angle OCD \quad [\because AB \parallel CD \text{ ಪ.ಕೋನಗಳು}]$$

$$\therefore \Delta AOB \sim \Delta COD \quad [\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗು.}]$$

$$\therefore \frac{\Delta AOB \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AB^2}{CD^2}$$

$$\therefore \frac{84}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{(2CD)^2}{CD^2}$$

$$\therefore \frac{84}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{4CD^2}{CD^2}$$

$$\therefore \frac{84}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{4}{1}$$

$$\therefore \Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = \frac{84}{4}$$

$$\therefore \Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = 21 \text{ cm}^2$$

6. ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ $AB = 3CD$ ಆದಾಗ, ΔAOB ಮತ್ತು ΔCOD ಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಗಳ ಅನುಪಾತವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಿರಿ.

ΔAOB ಮತ್ತು ΔCOD ಗಳಲ್ಲಿ,

$$\angle AOB = \angle COD \quad [\because \text{ಶೃ.ಕೋನಗಳು}]$$

$$\angle OAB = \angle OCD \quad [\because AB \parallel CD \text{ ಪ.ಕೋನಗಳು}]$$

$$\therefore \Delta AOB \sim \Delta COD \quad [\because \text{ಕೋ.ಕೋ.ನಿ.ಗು.}]$$

$$\therefore \frac{\Delta AOB \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{AB^2}{CD^2}$$

$$\therefore \frac{\Delta AOB \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{(3CD)^2}{CD^2}$$

$$\therefore \frac{\Delta AOB \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{9CD^2}{CD^2}$$

$$\therefore \frac{\Delta AOB \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}}{\Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ}} = \frac{9}{1}$$

$$\therefore \Delta AOB \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} : \Delta COD \text{ ಯ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ} = 9 : 1$$

